

TİCARET SİCİLİ KAPSAMINDAKİ FAALİYETLERİN KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA HUKUKU ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ^(*)

EVALUATION OF ACTIVITIES WITHIN THE SCOPE OF TRADE REGISTRY WITHIN THE FRAMEWORK OF THE PERSONAL DATA PROTECTION LAW

Av. Alperen KORKMAZ^(**)

Öz

Ticaret hayatında güveni ve aleniyeti tesis etmeyi amaçlayan ticaret sicili, kişisel veri niteliğini haiz veriler de içermektedir. Kişisel verilerin korunmasına yönelik girişimlerin artmasıyla ticaret sicili kapsamında yürütülen faaliyetlerde kişisel verilerin işlenmesinin hukuka uygun olup olmadığı da tartışma konusu olmuştur. Çalışmamızla, kişisel verilerin ticaret sicili kapsamında yürütülen faaliyetler neticesinde işlenmesinin hukuka uygun olup olmadığı, hangi kişisel verilere ticaret sicilinde yer verilebileceği, bu verilerin ne kadar süre sicilde kalması gerektiği, silinmiş ticaret sicili kayıtlarında yer alan kişisel verilerin durumu ve veri aktarımı gibi hususlar açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler

Ticaret Sicili, Kişisel Veri, Aleniyet, Veri Aktarımı, Terkin.

Abstract

The trade registry, which aims to establish trust and publicity in business life, also includes data that qualify as personal data. With the increase in initiatives for the protection of personal data, whether or not the processing of personal data in activities carried out within the scope of the trade registry is lawful has also become a matter of debate. Our study will attempt to explain whether or not the processing of personal data as a result of activities carried out within the scope of the trade registry is lawful, which personal data can be included in the trade registry, how long this data should remain in the registry, the status of personal data in deleted trade registry records, and data transfer.

Keywords

Trade Registry, Personal Data, Publicity, Data Transfer, Cancellation.

^(*) (Araştırma Makalesi, Geliş Tarihi: 05.10.2024 / Kabul Tarihi: 02.12.2024).

Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği m.43/5 gereği Özel Hukuk Doktora Programında hazırlanmakta olan "Ticaret Sicili Kayıtlarının Tutulmasından Sorumluluk" adlı tez çalışmasından türetilmiştir.

^(**) Avukat, Ticaret Bakanlığı, Ankara - Türkiye,

(E-posta: alperenkorkmaz@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-8338-3144).

Atıf/Citation: Korkmaz, Alperen (2024), "Ticaret Sicili Kapsamındaki Faaliyetlerin Kişisel Verileri Koruma Hukuku Çerçevesinde Değerlendirilmesi", TFM, C: 10, S: 2, s. 297-316.

I. GİRİŞ

Ticaret hayatının dinamik yapısı gereği, tacir ve ticari işletmeye ilişkin önemli bilgilerin bir sicil nezdinde kaydı ve dileyen herkesin bu kayda erişmesi önem taşımaktadır. Bu amaç doğrultusunda ticaret ve sanayi odaları bünyesinde, Ticaret Bakanlığı denetimi ve gözetimi altında bir ticaret sicili tutulması öngörülmüş, dileyen herkesin ticaret sicili kayıtlarına erişebilmesine imkân sağlanmıştır.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK)'nın yürürlüğe girmesi ile kişisel verilerin korunması hususu özel bir kanunla düzenlenmiş, kişisel verilerin işlenmesinde uyulması gereken kurallar açık bir biçimde belirlenmiştir. Kanunun yürürlüğe girmesiyle kişisel veri içeren sicillerin durumu da tartışma konusu olmuş, siciller kapsamında yapılan işleme faaliyetleri Kişisel Verileri Koruma Kurulu (Kurul) ve yabancı mahkeme kararlarında tartışılmıştır.

Ticaret sicili de tacir ve ticari işletmeye ilişkin verileri içerdiğinden ticaret sicilinde, ticaret sicili müdürlüğünde saklanan belge ve senetlerde, Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS)'nde ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi (TTSG)'nde belirli veya belirlenebilir gerçek kişilere ilişkin veriler de bulunmaktadır. Bu doğrultuda, ticaret sicilinde ve ticaret sicilinde mevcut belge ve senetlerde yer alan verilerin niteliğinin ortaya konulması, ticaret sicili kapsamında yürütülen faaliyetlerin kişisel verilerin işlenmesi niteliğinde olup olmadığı ve bu faaliyetlerin KVKK'ya aykırı olup olmadığının tespiti gerekmektedir.

Çalışmamızla, ticaret sicilinde yer alan kişisel verilerin tespiti ile bu verilerin işlenmesinin hukuka uygun olup olmadığı incelenecek, özel nitelikli kişisel veriler bakımından dikkat edilmesi gereken hususlar, ticaret sicili tarafından diğer kurum, kuruluş ve sicillere yapılan bildirimlerin hukuki niteliği ve silinen ticaret sicil kayıtlarına erişimin KVKK'ya aykırı olup olmadığı gibi hususlar KVKK, Kurul, ABAD ve Alman Yargıtay kararları göz önünde bulundurulmak suretiyle açıklanmaya çalışılacaktır.

II. TİCARET SİCİLİNİN VE SİCİLDE KAYITLI VERİLERİN KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI MEVZUATI AÇISINDAN TANIMLANMASI VE HUKUKİ DURUMLARININ TESPİTİ

A. TİCARET SİCİLİ

Ticaret sicili ticari işletme ve tacirle ilgili hukuki önem arz eden bilgi ve işlemlerin kayıt edilerek hukuki varlık kazanmasını ve/veya açıklanmasını sağlayan, bu suretle hukuki güvenliğin tesisini amaçlayan resmi, aleni bir sicil olarak tanımlanabilecektir¹. Ticaret sicili sayesinde, sicilde kayıtlı bir husus yalnızca ilgilisi tarafından değil bilgiye ulaşmak isteyen herkesçe bilinebilecek, herkes sicilde kayıtlı bilgilere erişerek, tacir ya da ticari işletme hakkında doğru ve güncel bilgilere ulaşabilecek, böylece ticaret hayatında şeffaflık sağlanacak ve ticari ilişkilerde güven tesis edilecektir². Bu doğrultuda, ticaret sicilinin en büyük amacının ticaret hayatına ilişkin önemli bilgilerin kamuoyuna duyurulması ve hukuki güvenliğin sağlanması olduğu söylenebilecektir³. Bu amacın sağlanabilmesi için de sicilin herkese açık olması, sicilde kayıtlı hususlara herkes tarafından erişilebilmesi gerekmektedir⁴.

Türk Ticaret Kanunu (TTK)'nın "Açıklık" başlıklı 35'inci maddesi ile ticaret sicilinin aleni bir sicil olduğu ifade edilerek, herkesin ticaret sicil kayıtlarını inceleyebileceği ifade edilmiştir. Burada vurgu-

¹ Mehmet Emin Bilge, Ticaret Sicili (Beta Yayınevi 1999, İstanbul) 11; Hüseyin Ülgen, Mehmet Helvacı, Arslan Kaya ve N. Füsün Nomer, Ticari İşletme Hukuku (Vedat Kitapçılık 2021, İstanbul) 357; Duygu Demirel, Ticaret Sicili (Seçkin Yayıncılık 2016, Ankara) 30; Şaban Kayıhan, 'Ticaret Sicili Memurunun Tescil Başvurularını İnceleme Görev ve Yetkisinin Kapsamı' (2007) C. (11) (3-4) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 357, 358; Halil Doğan Küçükaydın, Ticari İşletme Hukuku (editörler Kürşat Göktürk, Mehmet Çelebi Can ve Esra Kaşak) (Yetkin Yayınları 2021, Ankara) 177.

² Yaşar Karayalçın, Ticaret Hukuku (Güzel İstanbul Matbaası 1968, Ankara) 307; Necla Akdağ Güney, Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Avrupa Birliği Mevzuatı Çerçevesinde Ticaret Sicili (İstanbul Ticaret Odası Yayınları 2011, İstanbul) 17..

³ Bilge (n1) 9; Yaşar Karayalçın, 'Türk Hukukunda Ticaret Siciline Tescilin Etkileri' (1975) Cilt (8) BATIDER 1, 5; Demirel, (n1) 33; Cafer Eminoğlu, 'Ticaret Siciline Tescile Şirket Sözleşmesine ve Emredici Hükümlere Uygunluk İncelemesi' (2015) (8) Kazancı Hukuk Araştırmaları Dergisi 55, 56; Küçükaydın (n1) 185.

⁴ Nurdan Balkan, 'Kişisel Veri Koruma Hukuku ile Ticaret Sicilinin Aleniyet Fonksiyonu Arasındaki Menfaat Dengesi' (2024)(2) AHBVHFD 207, 213.

lanması gereken en önemli husus sicil kayıtlarının incelenbilmesi yahut sicil müdürlüğünce saklanan kayda esas belgelerden örnek alınması konusunda ilgisini ispat zorunluluğu bulunmamasıdır⁵. Diğer bazı sicillerin aksine, ticaret sicilinde kişi ilgisini ispat etmeksizin hem sicil kayıtlarını hem de müdürlükte muhafaza edilen tüm senet ve belgeleri inceleyebilmekte, giderini ödemek suretiyle bunlardan onaylı örnek alabilmekte, onaylı belge istemediği takdirde evrak örneklerini ücretsiz bir biçimde temin edebilmektedir⁶.

MERSİS üzerinden sicil kayıtlarına erişilebilmesi ve tescil edilen olguların TTSG’de ilan da ticaret sicilinde aleniyetin sağlanmasına yönelik diğer müesseseler olarak ifade edilebilecektir. Nitekim MERSİS ile sicil işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasının sağlanmasının yanında kişilere ticaret sicili kayıtlarına zaman ve mekân engeli bulunmaksızın erişme imkânı da sağlanmıştır⁷. İlan ile de sicile tescil edilen hususların üçüncü kişilere duyurulması suretiyle aleniyet sağlanmaya çalışılmaktadır⁸.

Ticaret sicili kayıtlarının aleni olmasının sonucu olarak, ticaret sicili kayıtları nerede buldukları önem taşımaksızın üçüncü kişiler hakkında, tescilin TTSG’de ilan edildiği; ilanın tamamı Gazete’nin aynı nüshasında yayımlanmamış ise, son kısmının yayımlandığı günü takip eden iş gününden itibaren hukuki sonuçlarını doğuracağı, üçüncü kişilerin, kendilerine karşı sonuç doğurmaya başlayan sicil kayıtlarını bilmediklerine ilişkin iddialarının dinlenmeyeceği hükümlenmiştir⁹. Bu doğrultuda, sicil kayıtlarını

bilmediğini ileri süremeyecek olan üçüncü kişilerin sicil kayıtlarına ulaşabilmesinin temini gerektiğinden, aleniyetin ticaret sicili için mutlaka sağlanması gereken bir durum olduğu söylenebilecektir¹⁰.

B. KİŞİSEL VERİ KAVRAMI

Anayasa’nın “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20’nci maddesinin üçüncü fıkrasında; herkesin, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Maddede bu hakkın; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilmeyi, bu verilere erişilmeyi, bunların düzeltilmesinin veya silinmesinin talep edilmesini ve kişisel verilerinin işleme amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de içerdiği ifade edilmiştir. Maddede ayrıca, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasının bulunması halinde işlenebileceği belirtilerek, kişisel verilerin korunmasına ilişkin usul ve esasların kanunla düzenleneceği hükümlenmiştir.

Bu kapsamda yürürlüğe konulan KVKK’nın 1’inci maddesinde de Kanunun amacı; kişisel verilerin işlenmesi sırasında özel hayatın gizliliği başta olmak üzere, kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve kişisel verilerin işlenmesi sırasında uyulması gereken usul ve esasların belirlenmesi olarak ifade edilmiştir.

Kanun’un 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde de kişisel verinin tanımı yapılmış ve kişisel verinin kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek kişiye dair her türlü bilgi olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla kavram çok geniş bir çerçeveye çizmekte, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ait tüm bilgiler kişisel veri olarak nitelendirilmektedir. Bu doğrultuda, adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, kimlik numarası, adresi, fiziksel nitelikleri, medeni hali, ekonomik durumu, telefon numarası, çalışma bilgileri, tapu kayıtları, banka bilgileri, ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi gibi bilgilerin yanı sıra; dini, mezhebi, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika gibi sivil toplum örgütlerine üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle

⁵ Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan (n1) 360; Tamer Bozkurt, Ticaret Hukuku Cilt 1 Ticari İşletme Hukuku (12 Levha Yayınları 2012, İstanbul) 124..

⁶ TMK 1020 uyarınca tapu sicili kayıtlarının incelenbilmesi için kişinin ilgisini inanılır kılabilmesi gerekmektedir. Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan (n1) 360; Bilge (n1) 152; Akdağ Güney (n2) 55-56.

⁷ Mehmet Emin Bilge, ‘Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Ticaret Sicili Sisteminde Öngördüğü Değişiklikler’ (2005) (148) Yaklaşım 241, 241; Demirel (n1) 34-35.; Ali Bozer ve Celal Göle, Ticari İşletme Hukuku (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırmaları Enstitüsü Yayınları 2017, Ankara) 360; Akdağ Güney (n2) 57.

⁸ Sabih Arkan, Ticari İşletme Hukuku (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırmaları Enstitüsü Yayınları 27. bası, 2021, Ankara) 273; Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan (n1) 360; Bozer/Göle (n7) 361.

⁹ Gül Okutan, 40. Yılında Türk Ticaret Kanunu (Hukuk Fakültesi Yayınları 1997, İstanbul) 10; Arkan (n8) 275; Bozkurt, (n5) 127; Küçükaydın (n1) 188.

¹⁰ Tapu siciline ilişkin benzer yorum için bkz. Tuğçem Seçer, ‘Tapu Sicilindeki Gerçek Kişilere Ait Kayıtların Paylaşılmasının Aleniyet İlkesi, Özel Hayatın Gizliliği Hakkı, Bilgi Edinme Hakkı ve Kişisel Veri Kavramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi’ (2024) C (11) (1) SÜHFD 341, 345-346; Bozer/Göle (n1) 363.

ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri gibi saymakla tüketilemeyecek bilgiler kişisel veri niteliğindedir¹¹.

C. KİŞİSEL VERİ KAVRAMI VE TİCARET SİCİLİ, MERSİS VE TTSG'DE YER ALAN VERİLERİN NİTELİĞİ

Ticaret sicili tacirlere ve ticari işletmelere ilişkin önemli bilgiler içerdiğinden gerçek kişilere ilişkin bilgiler de ticaret sicilinde yer alabilmektedir. Nitekim Ticaret Sicili Yönetmeliği (TSY) m.50'de gerçek kişilere ait ticari işletmenin tescilinde, işletme sahibinin ad ve soyadı ile vatandaşlık, yerleşim yeri ve kimlik numarasına, tacirin temsilcisinin bulunması halinde, temsilcinin adı ve soyadı, yerleşim yeri, kimlik numarası ve temsil yetkisinin kapsamına, tacirin küçük veya kısıtlı olması halinde ya da yasal danışman atanmış olması halinde veli, vasi veya yasal danışmana ilişkin bilgilerin sicile tescil edileceği düzenlenmiştir. Diğer yandan, ticaret sicili kayıtlarında, ticaret sicil müdürlüğünde saklanan belge ve senetlerde, MERSİS ve TTSG'de yer alan kayıt ve ilan metinlerinde de gerçek kişilere ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Bu bilgiler belirli ya da belirlenebilir gerçek kişiye ait bilgiler içerdiğinden KVKK m.3/1-d uyarınca kişisel veri niteliğindedir.

Diğer yandan, tüzel kişiye ilişkin sicil kayıtlarında, sicile ilişkin belge ve senetlerde, MERSİS ve TTSG'de yer alan kayıtlarda da gerçek kişilere ilişkin bilgiler bulunabilmektedir. Yani yalnızca gerçek kişi tacire ait bilgiler değil, tüzel kişi tacire ilişkin olmakla birlikte tüzel kişi tacir ile bağlantıları sebebiyle sicilde bilgilerine yer verilen gerçek kişilere ilişkin bilgiler de kişisel veri niteliğindedir¹². Nitekim

tüzel kişi tacirlere ilişkin kayıtlarda, kurucu, ortak, yönetici, temsilci, tasfiye memuru, denetçi gibi gerçek kişilere ilişkin kişisel verilere yer verilmektedir. Örneğin, TSY m.69/1-ada, kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış veya müdürlükte huzurda imzalanmış şirket sözleşmesinin sicile sunulması gerektiği, 65/1-ada ortakların ad ve soyadı, kimlik numarası, yerleşim yeri ile vatandaşlığının sicile tescil edileceği, 53/1-c'de, derneğin yönetimi ve temsili ile görevlendirilmiş kişilerin adı ve soyadı ile vatandaşlığı, kimlik numarası ve yerleşim yerinin sicile tescil edileceği, 91/1-d'de, denetime tabi şirketler bakımından da denetçinin ad ve soyadı veya unvanı, kimlik numarası yerleşim yeri gibi bilgilerin sicil müdürlüğüne tescil edileceği, 63/3-ç'de, tasfiye memurunun ad ve soyadı ile kimlik numarası ve yerleşim yerinin sicile tescil edileceği. 90/1-ğ'de, şirket müdürlerinin Kanunun 40'ıncı maddesi uyarınca düzenlenmiş imza beyannamelerinin sicile sunulacağı düzenlenmiştir.

Bu kapsamda, sicil kaydında, sicile esas belgelerde, MERSİS'te ve TTSG'de yer alan; tacir, temsilci, kanuni temsilci, tasfiye memuru, denetçi gibi kişilere ait ad, soyad, vatandaşlık, kimlik numarası, yerleşim yeri, adres, imza, fotoğraf, yaş küçüklüğü, kısıtlılık, malvarlığı gibi bilgiler kişisel veri niteliğindedir¹³.

Ç. TİCARET SİCİLİNE TESCİL, MERSİS'E AKTARIM VE TTSG'DE İLANIN KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİ NİTELİĞİNDE OLUP OLMADIĞI

KVKK'nın 3'üncü maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin işlenmesinin kapsamı açıklanmıştır. Maddede, kişisel verilerin tamamıyla ya da kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak şartıyla otomatik olmayan

niteliğinde değildir. Nitekim Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 10/02/2022 tarih ve 2022/103 sayılı kararında; "Her ne kadar şikâyete konu edilen Şirket adında ilgili kişinin ad ve soyadı geçse de, sosyal medyada yapılan paylaşımlarda tüzel kişiliğin hedeflendiği anlaşıldığından söz konusu veri gerçek kişiye değil tüzel kişiliğe ait veri olarak değerlendirildiğinden şikâyet konusunun Kanun kapsamında olmadığı kanaatine varılması nedeniyle yapılacak bir işlem olmadığına" karar verilmiştir.

¹³ Seçer (n10) 348; Gerçek kişilere ilişkin malvarlığı bilgileri de kişisel veri niteliğindedir. Bu nedenle, sicilde, MERSİS'te ve TTSG'de yer alan malvarlığı bilgileri ile sicilde mevcut belge ve senetlerde yer alan banka bilgileri, tapu, telif hakkı, marka, patent gibi fikri ve sınai haklar da kişisel veridir.

¹¹ Damla Gürpınar, 'Kişisel Verilerin Korunamamasından Doğan Hukuki Sorumluluk' (2017) C. 19 (Özel Sayı) DEUHFD Şeref Ertaş'a Armağan 679, 681; Sinan Sami Akkurt, 'Kişisel Veri Kavramının Hukuki Niteliğine İlişkin Yaklaşımlara Mukayeseli Bir Bakış' (2022) C. 2(1) Kişisel Verileri Koruma Dergisi 20, 21; Emine Badur ve Nesibe Kurt Konca, 'Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı İşlenmesinden Doğan Zararların Tazmini ve Görevli Mahkeme' (2022) 13(2) İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 478; İbrahim Korkmaz, 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Bir Değerlendirme' (2016) (124) TBB Dergisi 81, 94.

¹² Furkan Güven Taştan, Türk Sözleşmeler Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması (On İki Levha Yayıncılık 2017, İstanbul) 32; Nilgün Başalp, Kişisel Verilerin Korunması ve Saklanması (Yetkin Yayınları 2004, Ankara) 35; Tüzel kişilere ait sicil kayıtlarında yer alan kişisel veriler KVKK kapsamında olmakla birlikte, tüzel kişinin ticaret unvanında yer alan gerçek kişi ismi kişisel veri

biçimde elde edilmesinin yanı sıra kişisel verilerin kaydı, depolanması, muhafazası, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarımı, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi her çeşit işlemin kişisel verilerin işlenmesi niteliğinde olduğu hükmolunmuştur. Bu doğrultuda, kişisel veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemin kişisel verilerin işlenmesi niteliğinde olduğu ifade edilebilecektir¹⁴.

Ticaret sicili ile ticaret hayatı için önem arz eden birtakım bilgiler sicile kaydedilmektedir. Kanunda sicile kaydı öngörülen hususların kişisel veri içermesi halinde bu kişisel verilerin kaydı, depolanması, muhafaza edilmesi yani kişisel verilerin işlenmesi söz konusu olmaktadır. Diğer yandan, ticaret sicili işlemleri elektronik ortamda MERSİS aracılığı ile gerçekleştirildiğinden, bu işlemlerin bir veri kayıt sistemi kapsamında gerçekleştiği söylenebilecektir¹⁵. Bu nedenlerle, ticaret sicilinin tutulması amacıyla yapılan bu faaliyetlerin kişisel verilerin işlenmesi kapsamında olduğu değerlendirilmektedir¹⁶.

Nitekim, KVKK'nın 28'inci maddesinde Kanunun istisnası niteliğindeki haller belirtilmiş olup, ticaret sicilinin tutulmasına ilişkin faaliyetlere ilgili madde kapsamında yer verilmemiştir¹⁷. Diğer yandan, TTK'nın 24'üncü maddesinin beşinci fıkrasında; elektronik ortamda yapılacak ticaret sicili kayıtlarında kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuata uyulması gerektiği hükmolunmuş, TSY'nin 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında, sicil müdürlüğünde mevcut kayıt, belge ve senetlerin incelenmesi sırasında kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat kapsamında gerekli tedbirlerin alınması gerektiği düzenlenmiştir. Bu sebeple, ticaret sicili kapsamında yapılan işlemlerin TTK ve TSY hükümleri uyarınca da KVKK kapsamında olduğunun kabul edildiği söylenebilecektir.

Bu tespitın akabinde, ticaret sicili, MERSİS ve TTSG kapsamında veri sorumlusu sıfatının kimde olduğunu açıklamakta da fayda bulunmaktadır. KVKK m.3/1-(1)'de veri sorumlusu, kişisel verilerin işleme amaç ve yöntemini belirleyen ve veri kayıt sisteminin kurulması ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda veri sorumlusu olarak nitelendirilecek kişilerin gerçek ya da tüzel kişi olması gerekmektedir.

TTK m.24/1'de ticaret sicili müdürlüklerinin ticaret ve sanayi odaları ile ticaret odaları bünyesinde faaliyet gösterecek şekilde kurulacağı hükmolunmuştur. Dolayısıyla, ticaret sicili müdürlüklerinin kendilerine ait bir tüzel kişilikleri bulunmamakta, ticaret ve sanayi odalarının tüzel kişiliği altında faaliyet göstermektedirler¹⁸. Bu doğrultuda, ticaret sicili ticaret sicili müdürlüklerince tutulsa da veri sorumlusu sıfatı ticaret sicili müdürlüğünün faaliyet gösterdiği ticaret ve sanayi odasındadır¹⁹. Sicil kayıtlarını yapmakla görevli; sicil müdürü, müdür yardımcısı ve tescile yetkili personel ise Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ilgili kullanıcı sıfatına haiz olacaklardır²⁰.

D. TİCARET SİCİLİNİN TUTULMASI SIRASINDA KVKK KAPSAMINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Kişisel verilerin korunması amacıyla alınabilecek tedbirler, KVKK'nın çeşitli maddelerinde belirtilmiştir. Bu tedbirler kişisel verilerin (m.4, 5) ve özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine (m.6), kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine (m.7), kişisel verilerin yurt içinde ve yurt dışına aktarılmasına (m.8, 9), veri yükümlüsünün aydınlatılmasına (m.10), veri güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirler (m.12) olarak sayılabilecektir.

¹⁴ Badur/Kurt Konca (n11) 479.

¹⁵ MERSİS'in devreye girmesi öncesinde de, ticaret sicili kayıtları el ile kaydedilmekle birlikte belirli bir sistematik çerçevesinde gerçekleştiğinden KVKK kapsamında kişisel verilerin işlenmesi olarak değerlendirilebilecekti. Badur/Kurt Konca (n11) 479; Korkmaz (n11) 91; Başalp (n12) 30; Taştan (n12) 46-47.

¹⁶ Seçer (n10) 348.

¹⁷ Tapu siciline ilişkin benzer görüş için bkz. Seçer (n10) 348.

¹⁸ Demirel (n1) 106-107.

¹⁹ Veri sorumlusu sıfatına sahip olmak için verinin doğrudan sorumlu tarafından işlenmesine gerek bulunmamaktadır. Serdar Çelikel, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Kapsamında Veri Sorumlusu ve Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri (Seçkin Yayın-cılık 2022, Ankara) 79.

²⁰ 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Doğru Bilinen Yanlıklar (KVKK Yayınları 2020, Ankara) <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6722/6698-Sayili-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Kanunu-Hakkinda-Dogru-Bilinen-Yanlislar>>, 21, s.e.t. 20 Kasım 2024.

Ticaret sicili, MERSİS ve TTSG kapsamında kişisel verilerin kaydedilmesinin kişisel verilerin işlenmesi niteliğinde olduğu ve ticaret sicilinin KVKK m.28'de sayılan istisnalardan olmadığı bir önceki başlıkta belirtilmiştir. Bu doğrultuda, ticaret sicili kapsamında işlenecek ve işlenmiş kişisel verilerle ilgili KVKK'da belirtilen kurallara uyulması gerekmektedir. Kişisel verilerin silinmesi, aktarımı gibi hususlar üzerinde ikinci kısımda durulacaksa da kişisel verilerin ve özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine ilişkin önem arz eden ve tartışılan hususların açıklanmasında fayda bulunmaktadır.

1. Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Önlemler

Ticaret siciline kaydı gereken hususlar TTK ve ilgili mevzuatta belirtilmiş, bu hususların tesciline ilişkin detaylı düzenlemelere ise TSY'de yer verilmiştir²¹. Mevzuatta ticaret siciline tescil edilmesi belirtilen olgular dışındaki olguların sicile kaydı mümkün değildir²². TTK m.32/1'de; sicil müdürünün tescil için aranan kanuni şartların varlığını incelemekle yükümlü olduğu hükümlenmiş, TSY m.34/1-a ve b'de de; tescili istenen olgunun kaydının gerekip gerekmediği, tescil isteminin Kanun ve bu Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde ve mevzuatta belirtilen kişiler tarafından yapıp yapılmadığının ticaret sicili müdürünce inceleneceği düzenlenmiştir²³.

Kişisel veri içeren hususlar bakımından da, KVKK m.4/2-ç'de kişisel verilerin işlendikleri amaçla bağlantılı olarak, sınırlı ve ölçülü bir biçimde işlenmesi gerektiği hükümlenmiştir²⁴. Bu doğrultuda yalnızca ilgili mevzuatta ticaret siciline kaydedilmesi

gerektiği belirtilen hususlar ticaret siciline kaydedilmelidir. Örneğin, tacirin adı, soyadı, yerleşim yeri gibi kişisel verileri sicile tescil edilmesi gerektiği belirtildiğinden sicile kaydedilebilecek, medeni hali, doğum yeri vb. bilgiler ise sicile kaydı öngörülmediğinden ticaret siciline tescil edilemeyecektir.

Sicile kaydedilen ve ilan edilen bilgilerin kötüye kullanımının engellenmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Örneğin, TSY m.41/2'de; TSY uyarınca tescil edilen gerçek kişilere ait kimlik numaralarının ilan edilmeyeceği belirtilmiştir. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 9'uncu maddesinde, nüfus kayıtları ve bu kayıtların tutulmasına dayanak olan belgelerin gizli olduğu belirtilmiş ve nüfus kayıtlarına bu bilgileri işleyen memurların ve Kimlik Paylaşımı Sistemi kapsamında bu kayıtlardan faydalanan diğer görevlilerin de Kanunda belirtilen gizliliğe uymak zorunda olduğu düzenlenmiştir.

Bu doğrultuda, MERSİS'te yapılan sorgularda ve TTSG'de yapılan ilanlarda, kimlik numarası ve açık adres bilgilerine yer verilmemesi gerekmektedir. Nitekim MERSİS kayıtlarında ve TTSG'de yer alan ilanlarda, kimlik numaraları ilk üç ve son iki rakamı açık diğer rakamların üstü çizilmek suretiyle, yerleşim yeri bilgisi de il ve ilçe ismi yazılmak suretiyle belirtilmektedir²⁵.

2. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Önlemler

Ticaret sicilinde, özellikle sicilde saklanan senet ve belgelerde özel nitelikli kişisel verilerin bulunması ihtimali mevcuttur. Daha önce belirtildiği üzere, TTK m.35/2'de, herkesin ticaret sicilini ve sicil müdürlüğünde muhafaza edilen tüm senet ve belgeleri inceleyebileceği hükümlenmiştir. Doktrinde incelemenin; sicil esas defteri, gelen giden defteri, ihtar ve ceza defteri, diğer defterler, fihristler, limited şirket ortaklar listesi, anonim şirket genel kurul zabıtları, dilekçeler, dilekçe eki senet ve belgeler vb. kapsadığı ifade edilmiştir²⁶. Hal böyleyken sicilde

da Genel İlkeler' (2020) C. 1(1) Kişisel Verileri Koruma Dergisi 47, 60.; Taştan (n12) 51.

²⁵ Anonimleştirme olarak adlandırılan bu yöntem, veri minimizasyonunun sağlanması için tercih edilen yöntemlerden biridir. Yücedağ (n24) 60.

²⁶ Bilge (n1) 152; Ülgen/Helvacı/Kaya/Nomer Ertan (n1) 359; Akdağ Güney (n2) 48.

²¹ TTK dışında, TBK m.547/2, İİK m.166 gibi hükümlerde de tescili gereken hususlara ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Bozer/Göle (n7) 352; Aydın Çelik, 'Anonim Ortaklıkların Kuruluş ve Anasözleşme Değişikliklerinde Bakanlığın İzin Yetkisinin Sınırlandırılması Karşısında Sicil Memurunun İnceleme Yetkisi' (2005) (2) İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 27, 32.

²² Arkan (n8) 266; Kayıhan (n1) 362; Eminoğlu (n3) 70.

²³ Karayalçın (n3) 5; Eminoğlu (n3) 64 vd.

²⁴ 2016/679 sayılı Yönergede veri minimizasyonu olarak belirtilen bu ilkeyle, kişisel verilerin işlendikleri amaçla orantılı olarak ve gerektiği ölçüde işlenmesi amaçlanmaktadır. Ticaret sicili bakımından da Kanun'un işlenmesini öngördüğü kişisel veriler ticaret sicilinin amacıyla doğru orantılı biçimde ve kamuoyunun aydınlatılması için paylaşılması gerektiği oranda paylaşılmalıdır. Nafiye Yücedağ, 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamın-

mevcut özel nitelikli kişisel verilerin üçüncü kişilerce görülmesi ihtimali mevcuttur. Bu nedenle, özellikle sicilde mevcut senet ve belgelerde yer alan özel nitelikli kişisel verilerin durumunun tartışılmasında bu bilgilere üçüncü kişilerce erişilip erişilemeyeceği ve bu bilgilerin aleniyet kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğinin incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

KVKK'nın özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartlarını düzenleyen 6'ncı maddesinde; kişilerin ırk, etnik köken, siyasi düşüncesine, felsefi inanç, din, mezhep veya diğer inançlarına, kılık kıyafetine, dernek, vakıf ya da sendika üyeliğine, sağlığına, cinsel hayatına, ceza mahkûmiyetine ve güvenlik tedbirlerine ilişkin verileri ile biyometrik ve genetik verilerinin özel nitelikli kişisel veri olduğu ifade edilmiştir²⁷.

Özel nitelikli kişisel veriler kişilik haklarının özüne ilişkin olması sebebiyle daha fazla koruma altına alınmış, işlenebilmeleri için özel birtakım şartlar öngörülmüş ve ancak KVKK m.6'da belirtilen şartların bulunması halinde işlenmeleri mümkün kılınmıştır²⁸. Bu kapsamda özel nitelikli kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızasının olması, kanunlarda açıkça öngörülmesi, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması gibi hallerde işlenebileceği belirtilmiştir²⁹. KVKK m.6/4'te de, özel nitelikli kişisel veriler işlenirken, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması gerektiği belirtilmiş, Kişisel Kurul'un 31/01/2018 tarihli ve 2018/10 sayılı Kararı ile de "Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler (Önlemler) belirlenmiştir³⁰.

Ticaret sicili bakımından konu değerlendirildiğinde, sicilde yer alabilecek özel nitelikli kişisel verilere, kişinin mahkûmiyetine, TCK m.53 uyarınca belirli hakları kullanmaktan yoksun bırakılmasına, kısıtlanmasına, cinsiyet değiştirmesine ve isim değiştirmesine ilişkin veriler örnek gösterilebilir³¹. Bu veriler ticaret sicilinde ya da tescile dayanak belgelerde yer alabilecektir.

Mevcut TTK hükümleri ve TSY düzenlemeleri çerçevesinde sicil kaydı ve sicil müdürlüğünde tutulan bilgi ve belgeler sicilin aleniyeti kapsamında olmakla birlikte bu durum 6698 sayılı Kanunda belirtilen şartlara ve Kurumca belirlenen Önlemler'e uyulmayacağı anlamına gelmemektedir.

Bu doğrultuda, ticaret sicili kapsamında işlenen özel nitelikli kişisel verilerin üçüncü kişiler tarafından incelenmesinde somut olaya göre hareket edilmesi ve özellikle KVKK m.4/2-ç'de belirtilen "işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma" şartının göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu doğrultuda, ticaret sicilinin amacı doğrultusunda üçüncü kişilerce bilinmesinde fayda olmayan verilerin işlenmemesi, sicilde ya da sicil müdürlüğünde saklanan senet ve belgelerde mevcut olmakla birlikte üçüncü kişilerce bilinmesi gerekmeyen özel nitelikli kişisel verilerin incelemeye kapalı tutulması gerektiği düşünülmektedir.

Örneklerle konu açıklanacak olursa, mahkûmiyet nedeniyle belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılan bir kişinin limited şirket müdürlüğü görevinden alınmasına ilişkin genel kurul kararının ticaret siciline tescili halinde, sicile kaydedilen müdür değişikliği kararı üçüncü kişilerce incelenebilecektir. Tescilin dayanağı olan genel kurul kararı da üçüncü kişilerce incelenebilecektir. Ancak genel kurul kararı ile birlikte belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma ve mahkûmiyet kararı da sicile sunulduğu takdirde, kararın mahkûmiyete ilişkin kısmının ve bu kısımda yer alan özel nitelikli kişisel verinin işlenmesinin ticaret sicilinin tutulma amacıyla örtüştüğü söylenemeyecektir. Bu durumda, kararın mahkûmiyete ilişkin kısmının kapatılması suretiyle bu verinin üçüncü kişilerce bilinmesinin önüne geçilebilecektir.

²⁷ Akkurt (n11) 21; İrmak Erdoğan, Yapay Zeka ve Profilleme Teknolojilerinin Ceza Muhakemesinde Kişisel Veri İşlenmesine Etkileri (Seçkin Yayıncılık 2022, Ankara) 73.

²⁸ Mesut Serdar Çekin, '6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun'un Big Data (Büyük Veri) ve İrade Serbestisi Açısından Değerlendirilmesi' (2016) (2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 629, 635; Korkmaz (n11) 111-112; Taştan (n12) 43.

²⁹ GDPR m.9'da da özel nitelikli kişisel veriler olarak adlandırılan verilerin işlenmesi yasaklanmış, sadece belirli durumların varlığı halinde bu verilerin işlenmesine izin verilmiştir. <<https://gdpr-info.eu/art-9-gdpr/>> s.e.t. 20 Ağustos 2024.

³⁰ <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/4110/2018-10>> s.e.t. 20 Temmuz 2024.

³¹ BGH 03.02.2015, II ZB 12/14, s.e.t. 16 Temmuz 2024.

Tacirin akıl hastalığı sebebiyle kısıtlanması halinde de benzer bir durum söz konusudur. Tacirin kısıtlandığı ve kendisine yasal temsilci atandığı hususu sicile tescil edilecek ve üçüncü kişilerce bu bilgilere erişilebilecektir. Ancak, kısıtlanmaya ilişkin mahkeme kararında yer alan sağlık verilerine üçüncü kişilerce erişilebilmesinin ticaret sicili kapsamında yapılan işleme faaliyetinin amacı ve ölçülülük ilkesine uygun olduğu söylenemeyecektir³². Bu halde de kararın sağlık verisi içeren kısmının kapatılması suretiyle üçüncü kişilerin incelemesine tutulması yöntemi benimsenebilecek ya da nüfus müdürlüğünden alınan karar sicil müdürlüğüne sunularak özel nitelikteki sağlık verilerinin işlenmesinin ve bu verilerin üçüncü kişilerce öğrenilmesinin önüne geçilecektir.

Konuya ilişkin başka bir örnek olarak kişinin cinsiyet ve isim değiştirmesi verilebilecektir. Üçüncü kişiler sicil kaydını inceleyerek isim değişikliğini öğrenebileceklerdir. Ancak tescile dayanak belge olarak isim değişikliğine ilişkin nüfus müdürlüğü ya da mahkeme kararının sunulması gerekmektedir³³. Bu durumda üçüncü kişilerin isim değişikliğini ve buna dayanak belgeleri inceleyebilmesi gerekmektedir. Ancak, özellikle mahkeme kararında cinsiyet değişikliği hususunun belirtilmesi muhtemeldir. Bu nedenle mahkeme kararının isim değişikliğine ilişkin kısmının incelenmesi ticaret sicili kapsamındaki işleme faaliyetinin amacıyla ve ölçülülük ilkesiyle bağdaşacaksa da mahkeme kararının cinsiyet değişikliğine ilişkin kısmı yönünden aynı şey söylenemeyecektir.

Bu örnekte isim değişikliğinden de kişinin cinsiyet değiştirdiği hususu anlaşılacağı bu sebeple mahkeme kararının tümünün incelemeye açık tutulmamasında hukuki yarar olmadığı düşünülecekse de her durumda cinsiyet değişikliğinin anlaşılacağı söylenemez. Örneğin sadece sicil kaydı incelendiğinde bu husus anlaşılamayacaktır ya da isim değişikliği sonucu tercih edilen isim her iki cins tarafından da kullanılan bir isimse yine cinsiyet

değişikliği anlaşılamayabilecektir. Konu Alman Federal Mahkemesinin bir kararında da tartışılmıştır. Somut olayda, ticaret sicilinde cinsiyet ve isim değişikliği zikredilmeksizin, “*Bayan ... tarihinde itibaren şirketin genel müdürüdür.*” şeklinde bir kayda yer verilmiştir. Davacının eski kayıtlarda da doğum tarihi ve soyadı bulunduğu cinsiyet değiştirdiği hususunun anlaşılacağı gerekçesiyle eski kaydın silinmesi talebi sicilin tamlığı, sicile güven ilkesi ve kamu yararı gerekçeleriyle reddedilmiştir³⁴.

Diğer taraftan, örnek verilen özel nitelikli kişisel verilerin mahkeme kararına konu olan hususlar olduğu gözetildiğinde, mahkeme kararlarının aleni olduğu, aleni olan bir kararın sicilde incelenmesinin engellenmesinin hukuka aykırı olacağı da düşünülebilir. Zira, Anayasa'nın 141'inci maddesinde, HMK m.28'de ve CMK m.182'de duruşmanın ve kararların bildirilmesinin aleni olduğu vurgulanmıştır. Yine Yargıtay Kanunu m.58, Danıştay Arşiv Yönetmeliği m.23 vd., Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik m.202'de dosyaların incelenmesi ve kararlardan örnek alınmasına dair düzenlemelere yer verilmiştir³⁵. Ancak ilgili mevzuatın tetkikinden de görüleceği üzere kararların aleniliğin mutlak bir durum arz etmemektedir. Kararların incelemeye açık tutulması belirli kişiler ve durumlar bakımından kısıtlanmıştır. Ayrıca, Resmi Gazete'de yayımlanan kararlar dahi sınırlı sayıda belirtilen hallerle ilişkin olup yayımlanan bu kararların dahi Anayasa Mahkemesi'nce verilen bireysel başvuru kararları hariç olmak üzere (ilgilinin talebi halinde bu kararlarda da kişisel veriler gizlenmektedir.) kararlarda yer alan kişisel veriler gizlenerek yayımlandığı görülmektedir.

Bu sebeple, TTK'da sicilin aleniyeti konusunda herhangi bir ayırım olmasa da KVKK ve Kurum-

³² Kişinin kısıtlanmasına ve vasi atanmasına ilişkin kararların ilanının kişilik hakkı ihlali niteliğinde olduğuna ilişkin bkz. Necati Şükrü Bayramoğlu, 'Kısıtlama ve Vasi Atama Kararı İlanının Aleniyeti Sağlama Fonksiyonu ve İlan Nedeniyle Kişilik Haklarının İhlal Edilip Edilmediği Sorunu' (2020) (2) Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi 473-510.

³³ <<https://www.samsuntso.org.tr/tescil/Ad-soyad-vs-degisiklik-islemleri-6088-6088.htm>> s.e.t. 26 Kasım 2024.

³⁴ BGH, 03.02.2015, II ZB 12/14, s.e.t. 16 Temmuz 2024.

³⁵ “Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin İdari İşler ile Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 70'inci maddesinin birinci fıkrası ile ilgili açılan davada Danıştay Onuncu Dairesinin 11/4/2019 tarihli ve Esas No: 2015/5331; Karar No: 2019/2829 sayılı kararında “Dava ile ilgili olanların dosya inceleme usulünün ve gizli veya kişisel verileri içeren ya da ticari sır niteliğindeki belge ve tutanakların incelenmesinin dava dosyalarının taraflarınca incelenmesinden nitelik itibarıyla farklı olduğu,” şeklindeki değerlendirmesi de bu yöndedir.”

ca belirlenen Önlemler doğrultusunda somut olay özelinde değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda, üçüncü kişilerce bilinmesinde fayda bulunmayan özel nitelikli kişisel verilerin sicilde ayrı olarak tutulması, incelemeye kapalı tutulması ya da bilgi ve belgede mevcut özel nitelikli kişisel verinin gizlenmesi gibi yöntemler izlenebilecektir. Nitekim ticaret sicilinin aleniliği ile amaçlanan sicil kaydının ve kaydın dayanağı senet ve belgelerin üçüncü kişilerin incelemesine açık olmasıdır. Bu sayede bir husus sicilde kayıtlı olup olmadığı öğrenilebilmekte ve kayıtlı ise kaydın gerekçesine ulaşılabilir. Aleniyetin sınırsız biçimde uygulanması halinde bu kez kişisel veriler bakımından dengenin bozulması söz konusu olacaktır.

III. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI MEVZUATI KAPSAMINDA TİCARET SİCİLİ VE SİCİLDEKİ VERİLERİN HUKUKİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. TİCARET SİCİLİNİN ALENİYETİNİN KVKK'YA AYKIRI OLUP OLMADIĞI

Ticaret sicili ile ticaret hayatı için önem arz eden bazı bilgilerin ticaret sicili aracılığıyla kamuoyuna sunulması, böylelikle ticari ilişkilerde ihtiyaç duyulan belirlilik ve güvenin tesisi amaçlanmaktadır³⁶. Tacirle ve ticari işletmeyle ilişki içerisinde bulunan ya da ilişkide bulunmayı düşünen kişiler için tacirin ve ticari işletmenin yapısı, ekonomik durumu gibi hususlar önem taşıdığından³⁷, ticaret sicilinin aleni olduğu kabul edilmiş, TTK'nın 35'inci maddesi ve TSY'nin 15'inci uyarınca ilgili olması gerekmeksizin herkesin sicil kayıtlarına ve sicilde mevcut bilgi ve belgelere erişebilmesine imkan tanınmıştır.

Ticaret siciline tescil başvurusunda sicil müdürlüğüne sunulan, sicil kaydında yer verilen ve TTSG'de ilan edilen belirli ya da belirlenebilir gerçek kişilere ilişkin bilgilerin KVKK kapsamında kişisel veri olduğunu ifade etmiştik. Peki herkesin, ticaret sicilini ve müdürlükte muhafaza edilen tüm senet ve belgeleri inceleyebilmesi, sicilde bulunan veya bulunmayan hususlara ilişkin onaylı belge talep edebilmesi, ticaret siciline kaydedilen olguların TTSG'de ilan edilmesi KVKK'ya aykırılık teşkil etmekte midir?

KVKK'nın 4'üncü maddesinde kişisel verilerin işlenmesi sırasında uyulması gereken genel ilkeler belirtilmiştir. Bu ilkelerle katı kurallar konulmama- la birlikte kişisel verileri korumaya yönelik olarak genel olarak uyulması gereken hukuki çerçeve çizilmiştir³⁸. Bu ilkeler uyarınca kişisel verilerin; hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun biçimde, doğru ve gerektiğinde güncel, belirli, açık ve meşru amaçlar için, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar saklanmak şartıyla işlenebileceği hükümlenmiştir.

KVKK'nın kişisel verilerin işleme şartlarını düzenleyen 5'inci maddesinin birinci fıkrasında da kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmadan işlenemeyeceği belirtilmiştir. Bununla birlikte, sınırlı sayıda belirtilen bazı hallerde kişisel verilerin işlenmesine izin verilmiş ve bu haller hukuka uygunluk sebebi olarak zikredilmiştir. Nitekim, KVKK m.5/2'de sayılan bazı hallerde açık rızanın aranmayacağı ifade edilmiştir. KVKK m.5/2'de kişisel verilerin işleme şartları düzenlenmiş olup hüküm gereği kişisel veriler kanunlarda açıkça öngörülmesi, veri sorumlusunun hukuki sorumluluğunun yerine getirilebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için zorunlu olması hallerinde kişisel verilerin işlenebileceği hükümlenmiştir.

Kanunda sayılan hukuka uygunluk sebepleri değerlendirildiğinde ticaret sicilinde, sicilde mevcut belge ve senetlerde, MERSİS'te ve TTSG'de işlenen veriler bakımından, bu verilerin işlenmesinin kanunlarda açıkça öngörülmesi ve ticaret sicili müdürlüklerine yüklenen hukuki sorumlulukların yerine getirilmesi maksadıyla işlendiği söylenebilecektir³⁹.

Bilindiği üzere, ticaret siciline tescili gereken hususlar TTK ve ilgili mevzuatın muhtelif hükümlerinde düzenlenmiş, TSY'de de mevzuatta tescili öngörülen hususların ticaret siciline kaydında hangi bilgilere yer verileceği açıklanmıştır⁴⁰. Bu nedenle ticaret hayatında taşıdığı önem dolayısıyla birtakım

³⁶ Bilge (n1) 150.

³⁷ Bilge (n1) 149.

³⁸ Yücedağ (n24) 48; Korkmaz (n11) 99.

³⁹ Balkan (n4) 234.

⁴⁰ Eminoğlu (n3) 70; Kayıhan (n1) 362.

bilgilerin ticaret siciline kaydedilmesi ve kaydedilen bu hususların MERSİS'te yayınlanması ve TTSG'de ilanı kanuni bir zorunluluğun sonucudur.

Mevcut hükümler doğrultusunda, ticaret siciline kaydı gereken bilgilerin kişisel veri niteliğine haiz olması, bu bilgilerin sicile kaydedilmesine ve aleni hale getirilmesine engel değildir. Bu nedenle, kanunen sicile kaydı gereken -özel nitelikli kişisel veriler dışındaki- kişisel verilerin alenileştirilerek hem kayıt sahibinin hem de üçüncü kişilerin menfaatinin korunmasının amaçlanmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır. TTK m.36 ile herkese sicil kayıtlarını bilme yükümlülüğü, ilgililere de sicile tescil yükümlülüğü yüklenildiği göz önünde bulundurulduğunda, sicilde yer alan kayıtların incelenmesinin sınırlanmasının kabul edilebilir bir durum olmadığı söylenebilir⁴¹.

Bu doğrultuda, -özel nitelikli kişisel veriler dışındaki- kişisel verilerin, ticaret siciline kaydı, sicil kaydının, elektronik sicilin ve sicil müdürlüğünde saklanan senet ve belgelerin üçüncü kişilerin incelemesine ve örnek almasına açık olması ve tescil edilen hususların ilan edilmesi, ilgilinin açık rızası olmaksızın da yapılabilecektir⁴².

Nitekim, ticaret sicili bakımından kamunun yararı bireyin yararından üstün tutulmuş ve ticaret hayatında güvenin sağlanabilmesi için bu kayıtların tutulması ve kişilerin erişimine açık olması tercih edilmiştir. Yine, kişisel veri niteliğindeki bu verilerin üçüncü kişilerin erişimine sunulması, çoğunlukla kişisel verisi paylaşılan kişi bakımından da yararlıdır. Zira, daha önce de belirttiğimiz üzere TTK m.36/3 uyarınca üçüncü kişiler, kendilerine karşı sonuç doğurmaya başlayan sicil kayıtlarını bilmediklerine öne süremeyecek⁴³, m.36/4 uyarınca da tes-

cili zorunlu iken tescil edilmemiş veya tescil edilip de ilanı zorunlu olmasına karşın ilan olunmamış bir husus, ancak bunu bildikleri veya bilmeleri gerektiği ispat edildiği takdirde, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilecektir⁴⁴. Yani, sicile tescil edilen bu bilgiler sayesinde kişi sicilde kayıtlı hususları üçüncü kişilere karşı ileri sürebilmekte, tescili zorunlu hususların sicile kaydedilmemesi halinde ise bu imkândan faydalanılamamaktadır. Dolayısıyla ticaret siciline kayıt ve bu sicilin aleniyeti kayıt ilgisinin de menfaatine sonuç doğurmaktadır⁴⁵. Bu kapsamda, ticaret sicili kapsamında kişisel verilerin işlenmesinde hukuka aykırılık olmadığı düşünülmektedir.

Kurul'un 06.01.2022 tarihli ve 2022/6 sayılı kararında⁴⁶ da eski ortağı olduğu şirkete ait bilgilerde ismine yer verildiği, bu şirketle bağının kalmadığı dolayısıyla isminin sicil kaydından silinmesini talep eden başvurunun talebi, başvurunun kişisel verisinin kanunlarda açıkça öngörülme ve veri sorumlusunun hukuki sorumluluğunu yerin getirilmesi için zorunlu olduğu gerekçesiyle reddedilmiştir.

Alman Federal Mahkemesinin (BGH) bir kararında da, limited şirket (GmbH) genel müdürü olan davacının, ticaret sicilinde yer alan doğum tarihi ve yerleşim yeri bilgilerinin güvenlik endişesi nedeniyle silinmesine ilişkin talebinin reddine karar vermiş, gerekçede genel müdürlerin doğum tarihi ve yerleşim yeri bilgisinin sicile kaydının zorunlu olduğu, zira, genel müdürün şirketin yetkili temsil organı olduğu, ve şirketi temsile yetkili kişinin net bir biçimde tespit edilebilmesi için şirket genel müdürünün tam adının, doğum tarihinin ve ikamet yerinin tescili, depolanması ve açıklanması gerektiği ifade edilmiştir. Genel müdürlere ait kişisel verilere sicilde yer verilmesinin üçüncü kişilerin artan ekonomik risklerinin dengelenmesi, sicilin doğruluğunun sağlanması ve ticaret hayatının düzgün bir şekilde işlemesi için gerekli olduğu belirtilmiş, bu nedenle de genel müdürlerin

nın Değerlendirilmesi'(2022) (4), Ankara Barosu Dergisi 137, 147-148; Necla Akdağ Güney, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirket Esas Sözleşmesinin ve Sözleşme Değişikliğinin Tescili ve Tescilin Etkileri'(2011) (1) Regesta Ticaret Hukuku Dergisi 39, 41-42.

⁴¹ Tapu siciline ilişkin bezer görüş için bkz. Seçer (n10) 350.

⁴² Kişisel verilerin korunması sınırsız bir korumayı ifade etmemektedir, kanunlarda açıkça öngörülmesi durumunda, üstün kamu yararının bulunduğu hallerde yapılan işleme faaliyeti açık ve ölçülü olmak şartıyla hukuka uygun kabul edilmektedir. Korkmaz (n11) 148.

⁴³ Karayalçın (n3) 14; Bilge (n1) 168 vd.; Erol Ulusoy, 'Ticaret Siciline Tescilin Olumsuz Etkisine Veda Elektronik Ticaret Sicili - Ticaret Sicili Bilgi Bankası- İnternet Sayfası' Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan Birinci Cilt Ticaret Hukuku (Vedat Kitapçılık 2007, İstanbul) 89, 101; Akın Ünal, 'Üçüncü Kişilere Etkileri Açısından Ticaret Sicilinin Fonksiyonları' (2006) Legal Hukuk Dergisi 1395, 1397; Murat Cangül, 'Ticaret Sicilinin Aleniyeti ve Müspet Etkisi Yönünden Ticaret Unvanında Sessiz Kalma Yoluya Hak Kaybı-

⁴⁴ Bilge (n1) 186 vd.; Karayalçın (n3) 17; Ünal (n43) 1401.

⁴⁵ Ulusoy (n38) 101; Akdağ Güney (n43) 42.

⁴⁶ <<https://www.kvkk.gov.tr/icerik/7291/2022-6>> s.e.t. 15 Temmuz 2024.

-tehlike altında olsalar dahi- kişisel verilerinin paylaşılmasına katlanmaları gerektiğine karar verilmiştir⁴⁷.

ABAD (Avrupa Birliği Adalet Divanı)'ın 2017 tarihli bir kararında⁴⁸ da kamu kurumlarının kanuni yükümlülükler kapsamında gerçekleştirdikleri veri işleme faaliyetlerinin karar tarihinde yürürlükte bulunan 95/46 sayılı Yönergenin 7/1-e maddesinde yer verilen -kamu yararını gerçekleştirmek üzere resmi bir görev kapsamında- gerçekleştirilen faaliyet çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini, zira herkesin bilgi edinmek, yatırım kararı almak ve ticari ilişkileri ile ilgili karar vermek gibi amaçlarla ticaret sicili kayıtlarına ulaşabilmesi gerektiği ifade edilmiştir⁴⁹.

Kararda ayrıca, bir takım kişisel verilerin ticaret sicilinde işlenmesinin üçüncü kişilerin korunmaya değer menfaatleri bakımından gerekli olduğu belirtilmiş, ticaret sicilinin şirketler ile ilgili bilgi sağlama fonksiyonu üstlendiği, şirketlerin sınırlı sorumluluğu nedeniyle ancak şirketlerin malvarlığı ile sorumluluğu söz konusu olduğundan, üçüncü kişilerin şirkete ve şirketin temel organlarına ilişkin verilere ulaşmada meşru menfaatleri olduğu ifade edilmiştir.

B. TİCARET SİCİLİ MÜDÜRLÜĞÜNCE KİŞİSEL VERİLERİN DİĞER KURUM VE KURULUŞLARA AKTARILMASI

Ticaret hayatı için önem arz eden bilgilerin ticaret siciline tescili gerektiğinden, birçok bilgi ilk kez ticaret siciline tescili anında öğrenilmiş olmaktadır, bu bilgilerin diğer kurum ve sicil müdürlükleri bakımından taşıdıkları önem dolayısıyla çeşitli mevzuat hükümleri ile ticaret siciline kaydedilen hususların ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilmesi gerektiği düzenlenmiş, böylece, diğer kurum ve kuruluşların da önemli bu bilgilere hızlı bir biçimde erişmesine imkan sağlanmıştır⁵⁰.

⁴⁷ BGH 23.01.2024, II ZB 7/23, s.e.t. 16 Temmuz 2024.

⁴⁸ ECJ 09.03.2017, C-398/15, s.e.t. 09 Ağustos 2024.

⁴⁹ Karara ilişkin detaylı değerlendirme için bkz. Balkan (n4) 219-232. Kararda dikkat çekici bir başka husus sicile tescil edilen verinin tescil ile aleni hale geldiğinin vurgulanması ve bu verilerin ilgilisince aleni hale getirilen kişisel veri olarak işlenmesinde hukuka uygunluk sebebi olduğu belirtilmektedir. Türk doktrininde ise kamuya duyurulmuş ve alenileşmiş verilerin dahi kişisel verilere ilişkin koruma kapsamında olduğu ifade edilmektedir. Çelikel (n19) 59; Akkurt (n11) 26.

⁵⁰ Fahri Özsungur, 'Ticaret Sicili Müdürlüklerinin Resmi Kurumlara Bildirim Yükümlülükleri' (2014) 63(3) AÜHFHD 623, 623.

TTK (TTK m.27/2), Ticaret Sicili Yönetmeliği (TSY) m.31, 65/3, 70/2, 74/3, 91/3, 95/2, 125/1-b, 125/6, 127/2, 127/5, 129/4, 127/6, 129/7, 131/3, 135/5, Vergi Usul Kanunu m.153'te, Şirketlerde Yapı Değişikliği ve Aynı Sermaye Konulmasında Siciller Arası İşbirliğine İlişkin Tebliğ, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği 11/4-c-3 ve 14/3-e-f-g), Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliği (m.4) ile ticaret sicil müdürlüklerine; diğer ticaret sicil müdürlüklerine, vergi dairelerine, tapu, gemi ve fikri mülkiyet ile benzeri sicillere, SGK'ya ve Ticaret Bakanlığına bildirim yapma yükümlülüğü yüklenmiştir⁵¹.

Diğer taraftan, TSY m.20'de, mahkemelerin, cumhuriyet savcılıkları ve denetim elemanlarının müdürlüklerden, sicilde mevcut belge asıllarının kendilerine verilmesini talep edebileceği, bu halde talep edilen evrakın yetkili makamlara teslim edileceği, evrak elektronik ortamda arşivlenmiş ise, yetkili makama elektronik ortamda erişim hakkı da tanınabileceği düzenlenmiştir.

Ticaret sicili müdürlükleri tarafından tutulan kişisel veri niteliğindeki bu verilerin, yukarıda zikredilen, kurum, kuruluş, mahkemeler, savcılıklar ve denetim elemanları ile paylaşılması KVKK kapsamında bir aktarım niteliğindedir.

Nitekim, KVKK m.3/1-e'de, aktarım faaliyetinin de kişisel verilerin işlenmesi niteliğinde olduğu düzenlenmiştir. Kanun'un 8'inci maddesinde ise kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamayacağı belirtilmiş ancak 5'inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen hallerde ve yeterli önlemleri almak kaydıyla 6'ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen hallerde ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılabilen hallerde hükümlenmiştir.

Bu doğrultuda, ticaret sicili müdürlüklerince yapılacak aktarımlarda 8'inci maddede belirtilen kurallara uyulması gerekmektedir. Ticaret siciline kayıtlı kişisel verilerin işlenmesi bakımından ilgililerin açık rızasının bulunduğu söylenemeyecektir. Bu durumda, Kanun'un 5/2 ve 6/3'üncü maddelerindeki koşulların var olup olmadığı değerlendirilmelidir.

⁵¹ Özsungur (n50) 625-640.

Konunun girişinde de belirttiğimiz üzere, ticaret sicilinin tutulması, verilerin MERSİS'e kaydı ve üçüncü kişilerin erişimine açılması ve yine sicile tescil edilen olguların TTSG'nde ilanı TTK'nın hükümleri doğrultusundadır. Sicile kayıtlı olguların ve mevzuatlarda belirtilen yükümlülükler kapsamında diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşılması da 5/2 ve 6/3'üncü maddelerde belirtilen ve açık rıza alınmasının gerekmediği istisnai hükümler kapsamındadır. Nitekim, yapılan aktarımların çoğunlukla kanun kapsamında, veri sorumlusunun hukuki sorumluluğunun yerine getirebilmesi, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için zorunlu olması ya da istihdam, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler ve sosyal yardım alanlarındaki hukuki sorumlulukların yerine getirilmesi için zorunlu olması nedeniyle gerçekleştirildiği düşünülmektedir. Örneğin, VUK m.153'te bildirilen bildirim yükümlülüğü Kanun kapsamında, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği uyarınca yapılan bildirim sosyal güvenlik alanındaki hukuki yükümlülüğün yerine getirilmesi için zorunlu olması nedeniyledir. Bu şekilde benzer mevzuatta öngörülen yükümlülüklerin tümü veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi amacıyla hizmet etmektedir. Bu nedenle, mevzuatla ticaret sicili müdürlüğe yüklenen bildirim yükümlülüklerinin KVKK'ya aykırı olmadığı düşünülmektedir.

Buna karşın, her bir somut olay bağımsız olarak değerlendirilmeli, her bir kişisel veri bakımından, işleme şartlarının mevcut olup olmadığı göz önünde bulundurulmalı, Kanuna uygun olmayan hallerde verilerin işlenmemesi ve diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşılmaması gerekmektedir. Kanun'un 8'inci maddesi kapsamında değerlendirilemeyen ve ticaret sicilinin aleniyeti olarak değerlendirilemeyen bilgilerin diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşılmaması gerekmektedir.

Nitekim Kurul'un 22.04.2020 tarihli ve K: 2020/307 sayılı Kararında da; müdürlükler nezdinde tutulan kişisel verilerin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılması bir "aktarım" faaliyeti olduğu ifade edilerek, ticaret sicilinin aleni olmasının sicilde yer alan kişisel verilerin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerinden muaf olacağı anlamını taşımadığı, bu nedenle müdürlüklerce aktarımların Kanununun 8'inci maddesinde yer alan dü-

zenlemeye uygun biçimde yapılması ve sicilde aleni olarak işlenen verilerin işlenmesi noktasında aleniyet amacına bağlı kalınması gerektiği belirtilmiştir.

Bu nedenle, ticaret sicili müdürlüklerince aktarılan kişisel veriler bakımından her bir aktarım faaliyeti için kanuni şartların mevcudiyeti değerlendirilmeli, şartların mevcut olmadığı hallerde aktarımdan kaçınılmalıdır.

C. TERKİN EDİLEN KAYITLARDA YER ALAN KİŞİSEL VERİLERİN DURUMU

TTK m.31 ve TSY m.29'da tescil edilmiş olgularda meydana gelen her türlü değişikliğin de tescil edileceği, tescilin dayandığı olgu veya işlemlerin kısmen ya da tamamen sona erer ya da ortadan kalkarsa sicildeki kaydın da kısmen ya da tamamen silineceği hükümlenmiştir.

TSY m.28/2'de de değişiklik, tescil edilmiş bir olguda meydana gelen değişiklik dolayısıyla sicildeki kayıtların değiştirilmesi veya düzeltilmesi; silinme ise tescil edilmiş olan bir olgunun ortadan kalkması veya sona ermesi sebebiyle bu olguya dair kayıtların silinmesi olarak tanımlanmıştır.

KVKK'nın "Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesi" başlıklı 7'nci maddesinde; Kanuna uygun olarak işlene dahi, kişisel verilerin işleme sebeplerinin ortadan kalkması halinde veri sorumlusunca kendiliğinden ya da ilgisinin talebi halinde silineceği, yok edileceği ya da anonim hale getirileceği hükümlenmiştir. Dolayısıyla işleme amacının gerçekleşmesi, işleme amacıyla ilgisinin sona ermesi ya da işleme amacı sona eren kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi ya da anonim hale getirilmesi gerekmektedir⁵².

Ticaret sicili bakımından konu incelendiğinde, sicil kaydının değişmesi ya da silinmesi ile silinen bilgilere artık sicil kaydında yer verilmese de, sicil defter, belge ve senetlerinde bu bilgiler kalmaya devam etmektedir. TSY 13/3'te de elektronik ortamda yapılan kayıtların, sicile kayıt tarihine göre sıralı biçimde ve güncel olan kayıtlar aktif olarak gözükecek şekilde, değişen veya silinen kayıtlar ise pasif olarak, istendiğinde erişilebilecek, ancak üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulacağı dü-

⁵² Yücedağ (n24) 60.

zenlendiğinden, bir kayıt silinse dahi pasif olarak MERSİS'te gözükmeye devam etmektedir⁵³. Ayrıca, TTSG veri tabanında da eski kayıtlara erişilebildiğinden, silinmiş olan kayıtlar bu sistem üzerinden de görülebilmektedir.

Bu nedenle ticaret sicili kaydının değiştirilmesi ya da silinmesi halinde dahi değiştirilen ya da silinen bu kayıta mevcut kişisel verilerin işlenmeye devam edilmesi ve üçüncü kişilerce bu verilere ulaşılabilmesinin KVKK'ya aykırılık teşkil edip etmediğinin de açıklanması gerekmektedir.

KVKK m.4/2-d'de kişisel verilerin ilgili mevzuatta öngörülen ya da işleme amacına uygun olarak gerekli olan süre kadar muhafaza edilebileceği belirtilmiş, m.7/2'de ise diğer kanunlardaki hükümlerin saklı olduğu düzenlenmiştir. Doktrinde kişisel verilere ilişkin makul saklama süresinin tespiti için kişisel verinin işlenmesinin öngörüldüğü mevzuata bakılması gerektiği ifade edilmiştir⁵⁴. TTK ve TSY'de ticaret sicil kayıtlarının saklanmasına ilişkin herhangi bir süre öngörülmediği gibi değiştirilen ve silinen sicil kayıtlarına ne kadar süre erişilebileceğine ilişkin bir düzenleme de bulunmamaktadır⁵⁵.

Bu kapsamda, ticaret sicilinde mevcut kişisel veriler bakımından özel bir saklama süresi öngörülmediğinden, kişisel verilerin işleme amaçları bakımından konunun değerlendirilmesi ve işleme amacıyla orantılı olarak gerekli makul süre kadar saklanması gerekmektedir⁵⁶. Bu da ancak her somut olay bakımından konunun değerlendirilmesi suretiyle tespit edilebilir⁵⁷. Mevcut yasal durumda, ticaret

sicili, MERSİS ve TTSG'de yer alan kişisel verilerin işlenmesine ilişkin makul süre bakımından bir değerlendirme yapmak ise mümkün değildir.

Zira, tacir veya ticari işletmeye ilişkin sicilde yer alan kayıtlar değiştirilse ya da silinse de değiştirilen ya da silinen kayıtlara erişebilmek ticaret hayatının düzgün bir biçimde işlemesi için gereklidir, sicil kaydının değişmesi ya da silinmesi bu kayıtlara ihtiyaç olmadığı anlamına gelmemektedir. Özellikle sorumluların tespiti ve borçlardan sorumluluk bakımından bu kayıtlara erişilmesi önem arz etmektedir.

Konunun önemi birçok şekilde ortaya konulabilir. Örneğin, şirketlerinin ortakları, yönetim ve temsil organları değişse de bu kişilerin ortak ve yönetici oldukları dönemlere ilişkin sorumlulukları sürmektedir. Nitekim, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 35'inci maddesinde; limited şirket ortaklarının, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarından payları oranında doğrudan doğruya sorumlu oldukları, ortağın şirketteki payını devretmesi halinde, devir öncesine ait amme alacaklarının ödenmesinden devralan ortakla birlikte müteselsilen sorumlu tutulacağı hükümlenmiştir. Aynı Kanunun mükerrer 35'inci maddesinde de benzer düzenlemelere yer verilmiş, kanuni temsilcilerin tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacaklarından sorumlu oldukları ifade edilmiştir. Hal böyle iken kamu alacağının tahsil edilebilmesi için değişmiş ve silinmiş ticaret sicili kayıtlara erişilebilmesi gerekmektedir.

Ticari işletme bakımından da değişen ve silinen kayıtlara erişilmesi gerekmektedir. Zira, TBK m.202/2'de de bir ticari işletmenin devri halinde, devreden, devrin ilanı ve bildiriminden önce doğan borçlardan devralanla birlikte iki yıl daha müteselsilen sorumlu olduğu hükümlenmiştir. Bu süre muaccel borçlarda devrin üçüncü kişilere bildirilmesinden ya da ilan ile duyurulmasından, müaccel borçlarda muacceliyet tarihinden itibaren başlayacaktır⁵⁸. Yani devrin üzerinden iki yıldan uzun bir süre geçse de yeni muaccel olan bir borçtan ötürü devreden sorumluluğu söz konusu olacaktır⁵⁹.

⁵³ Bozer/Göle (n7) 353.

⁵⁴ KVKK'nın 05/12/2018 tarihli ve 2018/142 sayılı Kararı'nda; "... Veri sorumlusu banka nezdinde bulunan kişisel verilerin silinmesi ile ilgili Kuruma yapılan başvuru hakkında; 6698 sayılı Kanunun ilgili maddesi ile 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 42'nci maddesi göz önünde bulundurulduğunda; ilgili kişinin bankalar nezdindeki son işlemi üzerinden 10 yıllık saklama süresi geçmediği dikkate alındığında, şikayetçinin talebine yönelik Kurumumuzca yapılacak bir işlem bulunmadığına" karar verilmiştir. <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/5424/2018-142>> s.e.t. 05 Eylül 2024); Korkmaz (n12) 104.

⁵⁵ Ticaret Sicili Nizamnamesinin 4'üncü maddesinde saklanmasında fayda bulunmayan sicilde saklanan senet ve belgenin imha edileceği, imha şartlarının talimatname ile belirleneceği düzenlenmiştir. Karayalçın, s. 288.

⁵⁶ Balkan (n4) 231; Korkmaz (n11) 104.

⁵⁷ Balkan (n4) 231.

⁵⁸ Reha Poroy/Hamdi Yasaman, Ticari İşletme Hukuku (Seçkin Yayıncılık 2022, Ankara) 62.

⁵⁹ Gökhan Çınar, Ticari İşletme Devri (Seçkin Yayıncılık 2024, Ankara) 206.

Tacirin ticareti terk etmesi durumunda bu kayıt ticaret sicilinden silinecektir ancak İİK m.44 uyarınca ticareti terk eden tacir bu hususun ilanından itibaren bir yıl süre ile iflas yolu ile takip edilebilecektir. İflas yolu ile takibi alacaklılar lehine birtakım sonuçlar doğurmaktadır. Örneğin iflas yolu ile takip ile borçlu malvarlığının tümü ile takip edilmekte ve alacaklılar arasında daha adaletli bir paylaşım gerçekleşmekte⁶⁰, malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisi sınırlandırılmakta⁶¹, yine iflasın açılmasıyla -taşınmaz ipotegiyle güvence altına alınmış alacaklar hariç olmak üzere- borçlar muaccel hale gelmektedir⁶². Bu halde de eski sicil kayıtlarına erişilebilmesinin önemli bir kez ortaya konulmuş olmaktadır.

Kollektif şirket ortakları ve komandit şirketin komandite ortakları bakımından da benzer bir durum söz konusudur. TTK m.263/1'de kollektif şirket ortağının şirketten çıkışa ya da çıkarılırsa dahi çıkma veya çıkarılma öncesinde başlamış işlemlerin hukuki sonuçlarından faydalanabileceği, borçlarından da sorumlu olacağı hükümlenmiştir⁶³. TTK m.328'de de kollektif şirketlerin sona ermesi, tasfiyesi ve ortakların şirketten çıkma ve çıkarılmasına ilişkin 243 ilâ 303'üncü madde hükümlerinin komandit şirketler bakımından da uygulanacağı belirtilmiştir. Aynı durum komandit şirket ortakları bakımından da geçerli olacak, her iki şirket türü bakımından da ortaklıktan çıkan ya da çıkarılan kişiler çıkma ve çıkarılma öncesinde başlayan ve fakat hukuki sonuçlarını bundan sonra doğuran işlemlerin hukuki sonuçlarına katlanacaklardır⁶⁴.

Diğer yandan, borç ve alacaklar dışında da değiştirilmiş ya da silinmiş kayıtlara erişilebilmesi önem taşımaktadır. Nitekim ticaret hayatında güven önem taşımaktadır. Kişilerin ticari faaliyette bulunacakları kişilere ilişkin verilere ulaşabilmesi gerekmektedir. Kişi, hukuki işlemlerde bulunacağı tacir ve ticari işletmeye ilişkin bilgi sahibi olmak için sicil kayıtlarına erişebil-

meli, eski ve güncel kayıtları göz önünde bulundurarak sözleşme yapma iradesini şekillendirmelidir.

Dolayısıyla ticaret sicili kayıtları değiştirilmiş ve silinmiş olsa dahi bu kayıtlara erişilebilmesi önem taşıdığından, değiştirilen veya silinen sicil kayıtlarında, MERSİS'te ve TTSG'de yer alan kişisel verilerin işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkmadığı söylenebilecektir⁶⁵. Bununla birlikte doktrinde, TTK m.31/2 ve TSY m.29/3'te tescilin dayandığı olgu veya işlemler kısmen veya tamamen sona erer ya da ortadan kalkarsa sicildeki kayıt da kısmen ya da tamamen silineceği ifade edildiğinden gerçek kişi tacirin iflasına ilişkin kayıtların, tacirin iflasına ilişkin kararın kaldırılması halinde silinebileceği ifade edilmekle birlikte, bu kayıtların dahi silinemeyeceğini düşünmekteyiz⁶⁶. Nitekim anılan örnek bakımından da söz konusu verilerin işleme şartlarının ortadan kalktığı söylenebilecektir. Zira, iflas kararı kaldırılmış olsa dahi bu karar, kaldırma kararına değin yapılacak işlemler bakımından önem taşıdığından sicilde gösterilmelidir. Nitekim, ticaret sicilinin TTK'da sicile kaydı öngörülen hususlar bakımından tacire ilişkin tüm gelişmeleri göstermesi gerekmektedir. Bu nedenle, bir hususun sicile kayıt sebebi ortadan kalkmış olsa dahi sicile kaydedildiğinin ve kaydın sonradan kalktığından da sicilde gösterilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, tescilin dayandığı olgu veya işlemlerin kısmen veya tamamen sona ermesi ya da ortadan kalkması durumuna sicile kaydedilmemesi gereken bir olgunun sicile kaydı gösterilebilir. Bu durumda, bu olgunun zaten sicile kaydı gerekmediğinden, sehven kayıt halinde silinmesi de mümkün olacaktır⁶⁷.

Sonuç olarak, kişisel veri içeren sicil kaydı değiştirilmiş ve silinmiş olsa da, eski kayıta, bu kayda ilişkin belge ve senetlerde, MERSİS'te ve TTSG'de bu kayıtlara yer verilmesi KVKK'ya aykırılık teşkil etmeyecektir. Ticari hayatta güvenin sağlanması için bu bilgilerin devamında kamu yararı mevcuttur.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun 06/01/2022 tarihli ve 2022/6 sayılı Kararında da; başvurunun eskiden ortak olduğu şirkete ait sicil bilgilerinin bulunduğu internet sayfasında eski ortaklar kısmında

⁶⁰ Yakup Oruç, İflas İdaresi (Seçkin Yayıncılık 2019, Ankara) 31,32; İbrahim Aşık/ Yakup Oruç/ Ozan Tok/ Ömer Faruk Saçar, İcra ve İflas Hukuku (Seçkin Yayıncılık 2023, Ankara) 573.

⁶¹ Oruç (n60) 108.

⁶² Aşık/Oruç/Tok/Saçar (n60) 573.

⁶³ Hasan Pulaşlı, Şirketler Hukuku Şerhi Cilt 1 (Adalet Yayınevi 2018, Ankara) 433.

⁶⁴ Pulaşlı (n63) 466.

⁶⁵ Balkan (n4) 231.

⁶⁶ Balkan (n4) 231.

⁶⁷ Akdağ Güney (n2) 48.

isminin yazılı olmasının kişisel verilerin işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkmadığı gerekçeyle KVKK'ya aykırı olmadığına karar verilmiştir⁶⁸.

ABAD (Avrupa Birliği Adalet Divanı)'ın 2017 tarihli bir kararında da, iflas ilan eden şirketin tek yöneticisi ve tasfiye memuru olan başvuruçunun, sicilde mevcut bu kayıtların ticari hayatını olumsuz etkilediği gerekçeyle sicilde mevcut kayıtların silinmesi talebi incelenmiş, kararda, zamanaşımı sürelerine bağlı olarak, çok uzun zaman geçmesine rağmen şirket organ ve tasfiye memurlarına karşı dava açılmasının söz konusu olabileceği ifade edilerek bu bilgilerin sicilde tutulmaya devam edilmesinin dava sırasında yürürlükte bulunan 68/151 sayılı yönerge uyarınca kişisel verilerin ihlali anlamına gelmediğini belirtmiştir⁶⁹.

Alman Federal Mahkemesinin 2015 yılında verdiği bir kararında, cinsiyet ve isim değiştiren limited şirket genel müdürünün, eski isminin sicilden silinmesine ilişkin talebinin reddine karar verilmesine ilişkin sicil mahkemesi kararına itirazı reddeden bölge adliye mahkemesi kararının onanmasına karar vermiştir. Kararda, kişinin özel hayatı ve cinsiyetine ilişkin bilgiler koruma kapsamında olmakla birlikte, ticaret sicilinin eksiksizliği ve doğruluğunu sağlamadaki kamu yararının daha ağır bastığı, aksi durumun sicilin güvenilirliğini tehlikeye düşüreceği, genel müdürün, şirketin yetkili temsil organı olduğu, bu nedenle şirketle ilişkide bulunan kişilerin korunması için genel müdürün şahsındaki herhangi bir değişikliği ticari sicile kaydedilmesi gerektiği dolayısıyla cinsiyet ve isim değişikliğinin yapıldığı 2012 yılı öncesindeki bilgiler sicilde kalmaya devam etmesi gerektiğine karar verilmiştir⁷⁰.

Ç. TİCARET SİCİLİ KAPSAMINDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN YETERLİ ÖNLEM ALINMAMASI NEDENİYLE CEZAI VE HUKUKİ SORUMLULUK

KVKK m.17 ve 18'de kişisel verilere ilişkin suç ve kabahatler düzenlenmiş, yine TCK m.135-140'da da kişisel verilere ilişkin suçlara yer verilmiş, ilgili

hükümlerle belirtilen fiillerin mevcudiyeti halinde veri sorumlusunun ve veri işleyeninin cezalandırılacağı ya da hakkında idari yaptırım uygulanacağı hükümlenmiştir.

İlgili hükümler, ticaret sicili bakımından değerlendirildiğinde, ticaret sicil müdürlüğünde görevli personelce, kişisel verilerin kaydedilmesi, verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçlarının işlenmesi halinde TCK 135-140 hükümlerinin uygulanması söz konusu olacaktır. Ticaret ve sanayi odaları bakımından ise TCK m.140'da, yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların işlenmesi dolayısıyla tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenacağı düzenlenmiş ve TCK m.60'da uygulanabilecek güvenlik tedbirleri belirtilmiş ise de güvenlik tedbirleri özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanabileceğinden ve ticaret ve sanayi odaları kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olduğundan⁷¹ TCK m.60'da öngörülen güvenlik tedbirleri ticaret ve sanayi odalarına uygulanmayacaktır.

KVKK m.18'de belirtilen kabahatlere uygulanacak idari yaptırımların ticaret ve sanayi odaları aleyhine uygulanması mümkün değildir. Nitekim KVKK m.18/2 uyarınca m.18/1'de öngörülen idari para cezaları gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanabilecektir. KVKK m.18/1'de sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde ise ilgili memur, diğer kamu görevlileri ya da memurlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacak ve sonucu Kurula bildirilecektir. Dolayısıyla, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan ticaret ve sanayi odaları aleyhine bu madde kapsamında idari yaptırım uygulanamayacak, buna karşılık sicil müdürlüğü görevlileri hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

Kişisel verisi ihlal edilen kişinin uğradığı maddi ve manevi zararı tazmini bakımından ise KVKK da özel bir düzenlemeye yer verilmemiş ancak m.11/1-ğ'de kişisel verileri kanuna aykırı olarak işlenen kişilerin bu nedenle zarara uğramaları halinde veri sorumlusundan zararının giderilmesini talep edebi-

⁶⁸ <<https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/7298/Kisisel-Verileri-Koruma-Kurulu-nun-Yeni-Yayimlanan-Karar-Ozetleri>> s.e.t. 17 Temmuz 2024.

⁶⁹ ECJ 09.03.2017, C-398/15, s.e.t. 09 Ağustos 2024.

⁷⁰ BGH, 03.02.2015, II ZB 12/14, s.e.t. 16 Temmuz 2024.

⁷¹ Bilge (n1) 41; Demirel (n1) 107.

leceği, m.14/3'te de, kişilik hakları ihlal edilenlerin, genel hükümlere göre tazminat hakkının saklı olduğu hükmolünmüştür⁷².

Genel hükümler ile ifade edilenin ne olduğunun kısaca açıklanmasında fayda bulunmaktadır. Kişisel verisi ihlal edilenler somut olaya göre farklı hükümlere dayanmak suretiyle tazminat talebinde bulunabilecektir. Örneğin, KVKK m 14/3'te kişilik hakkından söz edildiğinden Türk Medeni Kanunu (TMK)'nun 25/3'üncü maddesi uyarınca tazminat talebi söz konusu olabilecektir⁷³. Kişisel verisi ihlal edilen kişinin, ihlal eden ile arasında bir sözleşme olması halinde de sözleşmeye aykırılık gereğince, kişisel verinin ihlali haksız fiil niteliğinde ise de haksız fiil hükümleri uyarınca tazminat talebinde bulunulabilecektir. Bu doğrultuda somut olayın niteliğine göre TMK 25/3, TBK 49 vd., TBK 112 vd. hükümlerine dayanılarak tazminat talebinde bulunulabilecektir⁷⁴.

Ticaret sicili kapsamında yürütülen faaliyetler sırasında kişisel verilerin korunması için gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle kişisel ve malvarlığı değerleri zarara uğrayanlar da zararlarının tazmini için sorumlulara başvurabilecektir. Kişisel verisi ihlal edilenler, bu nedenle uğradıkları zararı veri sorumlusu konumundaki ticaret ve sanayi odasından talep edebileceklerdir. Nitekim daha önce ifade ettiğimiz üzere, veri sorumlusu sıfatı ticaret ve sanayi odasındadır. Dolayısıyla açılacak davalarda ticaret sicil müdürlüğünün bünyesinde faaliyet gösterdiği ticaret/ticaret ve sanayi odaları davalı sıfatına sahip olacaklardır.

Buna ek olarak, kişisel verinin ihlali, ticaret sicilinin tutulmasına ilişkin bir faaliyet kapsamında gerçekleşmiş ise TTK m.25/2 kapsamında devletin de sorumluluğu söz konusu olabileceği düşünülmektedir⁷⁵. KVKK m.11 ile genel hükümlere atıf yapılmakta ve Kanunda atıf yapılan genel hükümlerde

kasıt TMK m.23 vd. hükümleri olmakla birlikte⁷⁶, TTK m.25/2'de ticaret sicilinin tutulmasından doğan bütün zararlardan Devlet ve ilgili odanın müteselsilen sorumlu olduğu hükmolünmüştür. Devlet ve odanın sorumluluğunun şartı sicilin hiç veya gereği gibi tutulmamasıdır⁷⁷. Bu kapsamda, mevzuatta ticaret siciline tescil edileceği açıkça belirtilmeyen ya da ticaret sicili müdürünün hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olmayan bir kişisel verinin sicile tescil edilmesi, tescile dayanak belgelerde yer alan kişisel verilerin korunması için gerekli tedbirlerin alınmaması, MERSİS'te ya da TTSG'de kimlik numarası ve yerleşim yeri bilgilerinin açık bir biçimde yer verilmesi gibi hallerde, sicilin gereği gibi tutulmamasından ve dolayısıyla ticaret sicilinin tutulması kapsamında bir hukuka aykırılıktan söz edilebilecek, bu durumda da kişisel verisi ihlal edilen kişinin maddi ya da manevi bir zarara uğraması halinde devlet ve ilgili odanın müteselsilen sorumluluğu söz konusu olacaktır⁷⁸.

IV. SONUÇ

Ticaret sicilinin tutulmasına ilişkin faaliyetler kapsamında tacir ve ticari işletmeye ilişkin kayıtlar, belge ve senetler ile ilanlarda belirli veya belirlenebilir gerçek kişilere ilişkin veriler yer alabilmektedir. Ticaret sicili ile kişisel verilerin sicile kaydedilmesi, kişisel verilerin sicilde ve sicilde mevcut belge ve senetlerde kaydedilmesi, depolanması, muhafazası, diğer kurum, kuruluş ve sicillere aktarımı gibi faaliyetler söz konusu olduğundan, bu faaliyetler kişisel verilerin işlenmesi olarak nitelendirilebilmektedir.

Ticaret sicilinin tutulmasına ilişkin faaliyetlerde kişisel verilerin işlenmesine ilişkin olarak kişilerin açık rızasının bulunduğu söz edilemeyecek de ticaret sicilinde ve sicilde mevcut belge ve senetlerde yer alan verilerin bu hususların işlenmesinin kanunlarda açıkça öngörülmesi nedeniyle hukuka uygun olduğu söylenebilecektir.

⁷² Mehmet Oğuz Vuraloğlu, 'Kişisel Verilerin İşlenmesi Suretiyle Kişilik Hakkı İhlalinde Kazancın Devri Talebi' (2018) (1) Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 181, 186; Badur/Kurt Konca (n11) 478.

⁷³ Badur/Kurt Konca (n11) 482.

⁷⁴ Badur/Kurt Konca, (n11) 482-483.

⁷⁵ Sorumluluğun türü bakımından bkz. Çekin (n28) 638; Korkmaz (n11) 134.

⁷⁶ Vuraloğlu (n72) 186.

⁷⁷ Bilge (n7) 242.

⁷⁸ KVKK m.11'de zarar ifadesi kullanılmıştır, bu sebeple manevi zararlar da tazminat kapsamındadır. Nitekim Alman hukukunda da kamu kurum ve kuruluşlarının kişisel verilerin işlenmesi sırasında uğranılan manevi zararların 130.000 Euro'ya kadar tazmin edileceği kabul edilmiştir. Vuraloğlu (n728) 196.

Bununla birlikte, ticaret sicili kapsamında yürütülen işleme faaliyetlerinde KVKK hükümlerinin göz önüne alınması ve verilerin işlenmesiyle ilgili önlemlere uyulması gerekmektedir. Her ne kadar aleniyetin ticaret siciline ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi kapsadığı düşünülebilirdi de ticaret sicili kapsamında yürütülen faaliyetler KVKK'da öngörülen kurallardan bağımsız değildir. Nitekim, TTK m.24/5'te bu görüşümüzü doğrular niteliktedir, ilgili hükümde ticaret sicili kapsamında yürütülen işleme faaliyetlerinde KVKK'ya uyulması gerektiği belirtilmektedir.

Bu doğrultuda kişisel veriler işlenirken, bu verinin işlenmesinin gerekip gerekmediği ve ticaret sicilinin amacıyla bağdaşıp bağdaşmadığı, sınırlı ve ölçülü olup olmadığı değerlendirilmelidir. Özel nitelikli kişisel veriler bakımından da hem KVKK hem de Kurulca alınan Önlemlere uygun hareket edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, ticaret sicili kapsamında üçüncü kişilerin öğrenmesinde yarar olduğundan söz edilemeyecek verilerin işlenmesinden kaçınılması, bu bilgilerin sicil müdürlüğünde bir belge içerisinde yer alması sebebiyle tutulmasının zorunlu olduğu hallerde de bu verilerin korunması için azami önem gösterilmeli ve inceleme esnasında bu veriler kapatılarak biçimde üçüncü kişilerin erişiminin engellenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Ticaret sicili kapsamında tutulan bilgilerin diğer kurum ve kuruluşlarla paylaşılması bakımından, bu faaliyetler veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirilmesi niteliğinde olmakla birlikte, KVKK'nın verilerin aktarımına ilişkin kurallara uyulmalı ve her somut olay özelinde değerlendirme yapılarak aktarım faaliyeti için kanuni şartların mevcudiyeti değerlendirilmelidir.

Ticaret sicilinde yer almakla birlikte, değiştirilen ya da silinen kayıtlar bakımından da bu verilerin işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalktığı söylenemeyeceğinden bu kayıtların pasif olarak MERSİS'te ya da TTSG'ye ait arşiv kayıtlarında görünmesinde bir sakınca bulunmadığı düşünülmektedir.

Son olarak kişisel verilerin işlenmesi ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen kurallara uyulmadığı takdirde cezai ve hukuki sorumluluk söz konusu

olabilecek, ticaret sicili kapsamındaki faaliyetler neticesinde kişisel verisi ihlal edilen kişiler, uğradıkları maddi ve manevi zararın tazmini için ticaret ve sanayi odasının sorumluluğuna gidebilecektir. Kanaatimizce bu faaliyet ticaret sicilinin tutulmasına ilişkin bir faaliyet olduğundan TTK m 25/3 uyarınca oda yanında Devletin de sorumluluğuna gidilebilecektir.

KAYNAKÇA

- Akdağ Güney N, Yeni Türk Ticaret Kanunu ve Avrupa Birliği Mevzuatı Çerçevesinde Ticaret Sicili (İstanbul Ticaret Odası Yayınları 2011).
- Akdağ Güney N, '6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Çerçevesinde Anonim Şirket Esas Sözleşmesinin ve Sözleşme Değişikliğinin Tescili ve Tescilin Etkileri'(2011) (1) Regesta Ticaret Hukuku Dergisi 39-58.
- Akkurt SS, 'Kişisel Veri Kavramının Hukuki Niteliğine İlişkin Yaklaşımlara Mukayeseli Bir Bakış' (2018) 2(1) Kişisel Verileri Koruma Dergisi 20-32.
- Arkan S, Ticari İşletme Hukuku (27. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırmaları Enstitüsü Yayınları 2021).
- Aşık İ, Oruç Y, Tok O and Saçar ÖF İcra ve İflâs Hukuku (Seçkin Yayıncılık 2023).
- Badur E and Kurt Konca N, 'Kişisel Verilerin Hukuka Aykırı İşlenmesinden Doğan Zararların Tazmini ve Görevli Mahkeme' (2019) 13(2) İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 476-490.
- Balkan N, 'Kişisel Veri Koruma Hukuku ile Ticaret Sicilinin Aleniyet Fonksiyonu Arasındaki Menfaat Dengesi' (2024) XXVIII (2) AHBVHFD 207-240.
- Başalp N, Kişisel Verilerin Korunması ve Saklanması (Yetkin Yayınları 2004).
- Bayramoğlu NŞ, 'Kısıtlama ve Vasi Atama Kararı İlanının Aleniyeti Sağlama Fonksiyonu ve İlan Nedeniyle Kişilik Haklarının İhlal Edilip Edilmediği Sorunu' (2020) (2) Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi 473-510.
- Bilge ME, Ticaret Sicili (Beta Yayınevi 1999).
- Bilge ME, 'Türk Ticaret Kanunu Tasarısının Ticaret Sicili Sisteminde Öngördüğü Değişiklikler' (2005) 13(148) Yaklaşım 240-243.
- Bozer A and Göle C, Ticari İşletme Hukuku (Banka ve Ticaret Hukuku Araştırmaları Enstitüsü Yayınları 2017).
- Bozkurt T, Ticaret Hukuku Cilt 1: Ticari İşletme Hukuku (12 Levha Yayınları 2012).
- Cangül M, 'Ticaret Sicilinin Aleniyeti ve Müspet Etkisi Yönünden Ticaret Unvanında Sessiz Kalma Yoluyla Hak Kaybının Değerlendirilmesi' (2022) (4), Ankara Barosu Dergisi 137-167.
- Çekin MS, '6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanun'un Big Data (Büyük Veri) ve İrade Serbestisi Açısından Değerlendirilmesi' (2016) LXXIV (2) İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası 629-644.
- Çelik A, 'Anonim Ortaklıkların Kuruluş ve Anasözleşme Değişikliklerinde Bakanlığın İzin Yetkisinin Sınırlandırılması Karşısında Sicil Memurunun İnceleme Yetkisi' (2005) (2) İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 27-50.
- Çelikel S, Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Kapsamında Veri Sorumlusu ve Veri Sorumlusunun Yükümlülükleri (Seçkin Yayıncılık 2022) 57.
- Çınar G, Ticari İşletme Devri (Seçkin Yayıncılık 2024).
- Demirel D, Ticaret Sicili (Seçkin Yayıncılık 2016).
- Eminoğlu C, 'Ticaret Siciline Tescil Şirket Sözleşmesine ve Emredici Hükümlere Uygunluk İncelemesi' (2015) (8) Kazancı Hukuk Araştırmaları Dergisi 55-94.
- Erdoğan I, Yapay Zeka ve Profillemeye Teknolojilerinin Ceza Muhakemesinde Kişisel Veri İşlenmesine Etkileri (Seçkin 2022).
- Gürpınar D, 'Kişisel Verilerin Korunmamasından Doğan Hukuki Sorumluluk' (2017) 19(Özel Sayı) DEUHFHD Şeref Ertaş'a Armağan 679-694.
- Karayalçın Y, 'Türk Hukukunda Ticaret Siciline Tescilin Etkileri', (1975) Cilt (8) BATIDER 1-29.
- Kayhan Ş, 'Ticaret Sicili Memurunun Tescil Başvurularını İnceleme Görev ve Yetkisinin Kapsamı' (2007) C. (11) (3-4) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 357-382.
- Korkmaz İ, 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Bir Değerlendirme' (2016) (124) TBB Dergisi 81-152.
- Küçükaydın HD, (ed) Ticari İşletme Hukuku (Yetkin Yayınları 2021).
- Okutan G, 40. Yılında Türk Ticaret Kanunu (Hukuk Fakültesi Yayınları 1997).
- Oruç Y, İflâs İdaresi (Seçkin Yayıncılık 2019).
- Özsungur F, 'Ticaret Sicili Müdürlüklerinin Resmi Kurumlara Bildirim Yükümlülükleri' (2014) 63(3) AÜHFHD 623-642.
- Poroy R and Yasaman H, Ticari İşletme Hukuku (Seçkin Yayıncılık 2022).
- Pulaşlı H, Şirketler Hukuku Şerhi Cilt 1 (Adalet Yayınevi 2018).
- Seçer T, 'Tapu Sicilindeki Gerçek Kişilere Ait Kayıtların Paylaşılmasının Aleniyet İlkesi, Özel Hayatın Gizliliği Hakkı, Bilgi Edinme Hakkı ve Kişisel Veri Kavramı Çerçevesinde Değerlendirilmesi' (2022) 11(1) SÜHFHD 341-355.
- Taştan FG, Türk Sözleşmeler Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması (On İki Levha Yayıncılık 2017).
- Ulusoy E, 'Ticaret Siciline Tescilin Olumsuz Etkisine Veda Elektronik Ticaret Sicili - Ticaret Sicili Bilgi Bankası-İnternet Sayfası' Prof. Dr. Hüseyin Ülgen'e Armağan Birinci Cilt Ticaret Hukuku (Vedat Kitapçılık 2007) 89-123.

- Ülgen H, Helvacı M, Kaya A and Nomer Ertan NE, Ticari İşletme Hukuku (Vedat Kitapçılık 2021).
- Ünal A, 'Üçüncü Kişilere Etkileri Açısından Ticaret Sicilinin Fonksiyonları' (2006) Legal Hukuk Dergisi 1395-1411.
- Vuraloğlu MO, 'Kişisel Verilerin İşlenmesi Suretiyle Kişilik Hakkı İhlalinde Kazancın Devri Talebi' (2018) XV (1) Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 181-203.
- Yücedağ N, 'Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Kapsamında Genel İlkeler' (2018) 1(1) Kişisel Verileri Koruma Dergisi 47-63.

Etik Beyanı: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde etik kurallara uyulduğunu yazar beyan etmektedir. Aksi bir durumun tespiti halinde Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi (TFM) hiçbir sorumluluğu kabul etmemektedir. Sorumluluk, çalışmanın yazarına aittir.

Katkı Oranı Beyanı: Söz konusu çalışmanın hazırlanması ve yazımı aşamasında yazarın katkı oranı %100'dür.

Varsa Destek ve Teşekkür Beyanı: Yoktur.

Çatışma Beyanı: Yoktur.

Ethics Statement: *The author declares that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation, TFM does not have any responsibility and all responsibility belongs to the author of the study.*

Contributions Statement: *Author has contributed %100 into preparing and writing this study.*

Statement for Support and Appreciation If Any: *None.*

Statement for Conflict of Interest: *None.*